

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ” _____ 2020 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 073 Менеджмент

на тему: «Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції
підприємства»

Виконавець:

студентка центру заочної та вечірньої форми навчання
Дуляпіна Єлизавета Валеріївна _____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст.викл.
Осичка Олена Василівна _____
/підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ	5
1.1. Сутність поняття "якість продукції"	5
1.2. Основні підходи до визначення конкурентоспроможності продукції	10
1.3. Методи оцінювання якості та конкурентоспроможності продукції	16
РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРАТ "КАЛАНЧАЦЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"	23
2.1. Аналіз ринку масла вершкового України	23
2.2. Загальна характеристика та аналіз фінансового стану ПрАТ "Каланчацький маслозавод"	39
2.3. Аналіз якості та конкурентоспроможності продукції підприємства	45
2.4. Пропозиції щодо удосконалення управління якістю та конкурентоспроможністю продукції ПрАТ "Каланчацький маслозавод"	51
2.5. Аналіз якості та конкурентоспроможності продукції підприємства після заходів	61
ВИСНОВОК	64
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	65

ВСТУП

Молокопереробна галузь є одною з галузей України, що найбільш динамічно розвиваються. Одночасно в останні роки в галузі виникло ряд змін, що негативно впливають на економічну діяльність молокопереробних підприємств. Так, триває процес концентрації ринку та витіснення дрібних виробників, що призводить до загострення конкуренції. Проблематичним є постачання якісної сировини, що пов'язано як із скороченням поголів'я ВРХ, так і з затвердженням нових вимог до безпеки і якості молока і молочних продуктів. Крім того, на ринку присутній значний тіньовий сегмент молочної продукції. За таких умов більше можливостей утриматися на ринку мають підприємства, що виробляють якісну конкурентоспроможну продукцію. Все вищенаведене вимагає ефективного управління якістю та конкурентоспроможністю продукції молокопереробних підприємств, що дозволить підсилити їх позиції на ринку, та підкреслює актуальність обраної теми дослідження.

Метою даної дипломної роботи є дослідження теоретичних основ управління якістю та конкурентоспроможністю продукції підприємства та розробка пропозиції щодо підвищення якості та конкурентоспроможності продукції ПрАТ "Каланчацький маслозавод".

До основних завдань, що поставлені та вирішуються в даній дипломній роботі, є:

- вивчення теоретичних аспектів управління якістю та конкурентоспроможністю продукції, а саме: встановлення сутності понять "якість" та "конкурентоспроможність" продукції підприємства;

- аналіз ринку масла вершкового України та виявлення основних тенденцій його розвитку;

- оцінка якості та конкурентоспроможності масла вершкового селянського;

- формування пропозицій щодо покращення якості та конкурентоспроможності масла вершкового селянського.

Об'єктом дипломної роботи є приватне акціонерне товариство "Каланчацький маслозавод".

У процесі дослідження було використано: метод абстрагування (для уточнення сутності поняття "якість" та "конкурентоспроможність"); метод парних порівнянь (для розрахунку питомої ваги факторів конкурентоспроможності), комплексний метод оцінювання (для оцінки конкурентоспроможності продукції); методику сітьового планування (графік Ганта для опису процесу робіт із встановлення обладнання).

В роботі запропоновано покращити якісні характеристики масла вершкового селянського за допомогою часткової заміни виробничого обладнання, а саме пастеризатора вершків. В результаті більш інтенсивної обробки парою органолептичні показники продукції покращаться, а термін його зберігання подовжиться. Поточні витрати на виробництво при цьому зростуть несуттєво, а термін окупності складе менше року.

Для практичного використання пропонується обґрунтований економічними розрахунками проект заміни обладнання, а також графік Ганта процесу робіт з його встановлення.

ВИСНОВОК

Якість продукції слід розуміти як сукупність її характеристик, властивостей, цінність яких полягає в тому, наскільки повно вони задовольняють вимогам споживачів. Під конкурентоспроможністю продукції будемо розуміти сукупність її якісних та кількісних характеристик, що формують її ринкові переваги, забезпечують задоволення потреб певної групи споживачів та певний рівень прибутковості виробнику.

Серед методів визначення конкурентоспроможності продукції на сьогодні найбільш об'єктивним, за нашою точкою зору, є комплексний метод в авторській редакції В.Г. Гриньової, що припускає розрахунок комплексного показника на підставі зіставлення параметричних індексів для економічних та технічних показників. Даний метод враховує важливість споживчих властивостей продукції для покупця, тобто надає можливість зіставити споживчі якості продукції та її ціну та в такий спосіб визначити конкурентоспроможність продукції.

За результатами аналізу ринку масла вершкового слід зазначити, що останні роки його споживання є відносно стабільним. Основними тенденціями розвитку ринку стали: загострення конкуренції (внаслідок процесів злиття та поглинання заводів та перетворення них на молочні агрокомплекси), проблеми забезпечення якісною сировиною, що призводить як к скороченню виробництва, так і експорту, підвищення споживацьких вимог до якості продукції. Найбільш суттєвим є вплив економічних та політичних факторів, зокрема рівня розвитку підприємництва, торгової політики держави та законодавства галузі.

За результатами оцінки якості та конкурентоспроможності продукції Каланчацького маслозаводу зазначимо, що вона уступає продукції конкурента (ТМ "Ферма") за смаковими властивостями та терміном зберігання. Вирішити дану проблему дозволить заміна пастеризатора вершків на більш сучасний. В результаті смак, запах та консистенція вершкового масла покращаться, а терміни його зберігання продовжаться. Встановлення нового пастеризатора окупиться за 8,5 міс., а повний цикл робіт з заміни пастеризатора вершків складе 18 діб.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Index details. Data of press freedom ranking 2019 // Сайт організації "Репортери без кордонів" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://rsf.org/en/ranking_table
2. Аналітики "EasyBusiness" визначили індекс бюрократії в Україні // Сайт аналітичного центру "EasyBusiness" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rpr.org.ua/news/analitkyu-easybusiness-vyznachyly-indeks-byuroktariji-v-ukrajini/>
3. Благоразумова О. В., Кошелева Ю. В., Лазаренко О. О. Якість продукції як вирішальний фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємства // Ефективна економіка. - №11. – 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6702>
4. Бондаренко С.М., Леус А.Ю. Оцінка рівня якості продукції на підприємстві // Ефективна економіка. - № 4. – 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5527>
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. Бусел В. Т. - Київ; Ірпінь: Перун, 2002. - 1440 с
6. Гринь В.І. Сутність та фактори конкурентоспроможності продукції сільськогосподарських підприємств / В.І. Гринь // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2012. – Вип. 2 (5). – Т. 3. – С. 87–92
7. Гриньова В. М. Оцінка конкурентоспроможності промислової продукції на основі комерційної оцінки її якості / В. М. Гриньова, Н. В. Мисько // Бізнес Інформ. - 2013. - № 9. - С. 149-154.
8. Джеджула В.В., Єпіфанова І.Ю., Гладка Д.О. Ринок молочної галузі: стан та тенденції розвитку // Економіка і суспільство. - №18. – 2018. – С. 382-388
9. Драган О.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти : [монографія] / О.І. Драган. – К. : ДАКККіМ, 2006. – 160 с.
10. Експорт молокопродуктів за 2019 рік значно скоротився // Сайт

Української аграрної конфедерації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agroconf.org/content/eksport-molokoproduktiv-za-2019-rik-znachno-skorotivsyu>

11. Еременко Е. С. Внутренний контроль затрат на качество продукции спиртовой промышленности : автореф. дис. ... канд. экон. наук / Е. С. Еременко. – Новосибирск, 2007. – 25 с.
12. Зайцева Л.О. Якість продукції – необхідна передумова конкурентоспроможності підприємства /Л. О. Зайцева // Актуальні проблеми економіки. - 2014. - № 9. – С. 196-200
13. Индекс сприйняття корупції в Україні // Сайт Антикорупційної організації "Трансперенсі Інтернешнл Україна" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ti-ukraine.org/about/>
14. Карпенко А.В. Управління якістю продукції як ключовий фактор забезпечення конкурентоспроможності продукції молокопереробних підприємств // Глобальні та національні проблеми економіки. - №20. – 2017. – С. 345-350.
15. Кваско А. В. Конкурентоспроможність продукції як складова конкурентного потенціалу підприємства [Текст] / А.В. Кваско, М.М. Лавренюк // Економічний аналіз : зб. наук. праць / ТНЕУ– Тернопіль : ВПЦ ТНЕУ “Економічна думка”, 2013. – Т. 14. – № 3. – С. 29-34.
16. Козловський Є.А. Конкурентоспроможність продукції підприємства через призму глобальної конкурентоспроможності // Молодий вчений - № 10 (50) - 2017. – С. 918-921
17. Конащук В. Л. Вплив якості продукції на конкурентоспроможність [Електронний ресурс] / В. Л. Конащук, Д. Г. Робота. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_8_115.pdf
18. Конкурентоспроможність продукції скотарства і птахівництва України в системі євроінтеграції : [монографія] / [М.М. Ільчук, І.А. Коновал, І.В. Мельникова та ін.]. – К. : Вид-во ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2015. – 321 с
19. Краткий экономический словарь / Под ред. Ю. А. Белика и др. – 2-е изд.,

доп. – М. : Политиздат, 1989. – 399 с.

20. Кузнецова І.О., Карпенко Ю.В. Управління якістю: навч. посіб. - Промарт: 2018.- 264 с.
21. Кузьменко М.М., Богацька Н.М. Якість продукції як фактор конкурентоспроможності продукції та підприємства загалом // Young Scientist - № 11 (51) – 2017. – С.1207-1210.
22. Кузнецова І.О., Карпенко Ю.В. Розвиток процесного підходу у концепції загального менеджменту якості / І.О. Кузнецова, Ю.В. Карпенко // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – № 2. – С. 121-125.
23. Літвінова В.О. Порівняльний аналіз розрахункових методів визначення рівня конкурентоспроможності продукції // Вісник соціально-економічних досліджень. -№4(51). – 2013. – С. 81-87
24. Лукашова А.М., Новіков О.О. Статистичні методи оцінювання якості технологічних операцій отримання продукції // Статистичні методи оцінювання якості технологічних операцій отримання продукції // Биомедицинская инженерия и электроника. - 2016. - №3 (14). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/statistichni-metodi-otsinyuvannya-yakosti-tehnologichnih-operatsiy-otrimannya-produktsiyi>
25. Машкін М.І., Париш Н.М. Технологія молока і молочних продуктів. – К.: Вища освіта, 2006. – 351 с.
26. Мошковська О. А. Аналіз сучасного стану молокопродуктового підкомплексу України, проблем його розвитку та шляхів їх вирішення // Агросвіт. - №18. – 2019. – С. 16-23.
27. Нідерланди — лідер імпорту українського вершкового масла // Сайт Української асоціації аграрного експорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uaexport.org/2019/08/01/popit-na-ukrayinske-vershkovе-maslo-postijno-zrostaye/>
28. Пархоменко В.М. Якість продукції як основа виконання договірних зобов'язань: Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 1 (13). [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

pbo.ztu.edu.ua/article/download/62077/58817

29. Синиця Т.В., Осьмірко І.В. Економічна діагностика: навчально-методичний посібник. / Синиця Т.В., Осьмірко І.В.– Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. - 184 с.
30. Соколовський С.А., Науменко М.О. Управління процесом контролю якості продукції підприємства харчування // Вісник економіки транспорту і промисловості. - № 53. – 2016. – С. 106-110
31. Статистична інформація // Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
32. Степанкова А.А. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції // Ефективна економіка. - № 2. – 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=954>
33. Структура витрат українців: на що йдуть гроші // Економічна правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/02/5/644995/>
34. Ткачук Л.М., Калугаряну Т.К. Якість продукції: методологічні та прикладні аспекти // Ефективна економіка. - №5. – 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2018>
35. ТОП-10 производителей молочной и молокосодержащей продукции 2017 // Сайт агробізнеса Latifundist.com [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://latifundist.com/rating/top-10-proizvoditelej-molochnoj-i-molokosoderzhashchej-produktsii-2017>
36. Федулова І. Ринок молочної продукції України: можливості та загрози // Товари і ринки. - №1. - 2018. – С. 15-28
37. Эттингер Д. Больше ... через качество [Текст] / Д. Эттингер, Д. Ситтиг – М.: Изд-во стандартов, 1968. – 92с.